

การศึกษาแนวทางการเยียวยาจิตใจผู้ป่วยโดยพระสงฆ์
A STUDY OF THE PROCESS ON MENTAL HEALING OF PATIENTS
BY BUDDHIST MONKS.

พระมหามณฑล ขนฺติธโร (จงเพลินนภาพร)

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาพระพุทธศาสนา

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
พุทธศักราช ๒๕๕๘

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัย เรื่อง
“การศึกษาแนวทางการเยียวยาจิตใจผู้ป่วยโดยพระสงฆ์” เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา

(พระมหาสมบุรณ์ วุฑฒิกโร, ดร.)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์

(พระมหากฤษณะ ตรุโน, ผศ.ดร.)

ประธานกรรมการ

(พระมหาสมบุรณ์ วุฑฒิกโร, ดร.)

กรรมการ

(ดร.ศศิวรรณ กำลังสินเสริม)

กรรมการ

(ดร.สุทามาศ วารีสงติพย์)

กรรมการ

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

พระมหาสมบุรณ์ วุฑฒิกโร, ดร.

ประธานกรรมการ

ดร.ศศิวรรณ กำลังสินเสริม

กรรมการ

ผู้วิจัย

(พระมหามนชล ขนฺติธโร)

ชื่อวิทยานิพนธ์ : การศึกษาแนวทางการเยียวยาจิตใจผู้ป่วยโดยพระสงฆ์

ผู้วิจัย : พระมหาสมณทล ขนฺติธโร (จงเพลิงนภาพร)

ปริญญา : พุทธศาสตรมหาบัณฑิต (พระพุทธศาสนา)

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

: พระมหาสมบุรณ์ วุฑฺฒิกโร (พรธนา) ดร. ป.ธ.๗, พธ.ด. (พระพุทธศาสนา)

: ดร.ศศิวรรณ กำล้งสินเสริม คศ.ม. (โภชนาการชุมชน), พธ.ม. (พระพุทธศาสนา),
พธ.ด. (พระพุทธศาสนา)

วันสำเร็จการศึกษา : ๓๐/มีนาคม/๒๕๕๙

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาหลักการเยียวยาจิตใจผู้ป่วย เพื่อศึกษาวิธีการเยียวยาจิตใจผู้ป่วยของพระสงฆ์ในสังคม และเพื่อศึกษาแนวทางการเยียวยาจิตใจผู้ป่วยของพระสงฆ์ในสังคมปัจจุบัน โดยมีกลุ่มตัวอย่าง คือ พระสงฆ์ผู้มีประสบการณ์เยียวยาจิตใจผู้ป่วยมากกว่า ๕ ปีขึ้นไป จำนวน ๙ รูป เป็นผู้ให้ข้อมูลหลัก มีเจ้าหน้าที่พยาบาลและญาติผู้ป่วย อีกจำนวน ๖ คน เป็นผู้ให้ข้อมูลรองต่อแนวทางการเยียวยาจิตใจผู้ป่วยของพระสงฆ์

การวิจัยนี้ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ที่ยึดเอากระบวนการตีความตามเครื่องมือแบบสัมภาษณ์ที่ใช้ในการดำเนินการวิจัยของลอสมแมนและรอลลิส ได้แก่ (๑) การรวบรวมข้อมูลการเยียวยาจิตใจผู้ป่วยของพระสงฆ์ (๒) สร้างกระบวนการความคิดต่อข้อมูลที่รับมา (๓) ถอดเทปอย่างละเอียดและนำคำพูดมาสรุปเป็นหมวดหมู่ตามวัตถุประสงค์ (๔) ตรวจสอบความเที่ยงตรงให้ครอบคลุมเนื้อหา (๕) รายงานผลโดยอาศัยข้อมูลการสัมภาษณ์ พร้อมทั้งอ้างอิงหลักการ ทฤษฎีงานวิจัยและบทความที่เชื่อถือได้

ผลการวิจัยพบว่า ด้านหลักการเยียวยาจิตใจผู้ป่วยของพระสงฆ์มีทิศทางเดียวกัน คือ ใช้หลักพรหมวิหารธรรมนำหน้า ตามด้วยทักษะด้านจิตวิทยาโดยมีสติเป็นตัวกำกับ เกื้อกูลผู้ป่วยด้วยความเป็นกัลยาณมิตร ด้านวิธีการเยียวยาจิตใจผู้ป่วยจะมีรายละเอียดแตกต่างกันอยู่บ้าง แต่มีเป้าหมายเดียวกัน คือ ความโปร่งเบาของสภาพจิตใจผู้ป่วยเป็นสำคัญ โดยเริ่มจากการสร้างสัมพันธภาพด้วยความเป็นกัลยาณมิตรที่คอยรับความรู้สึกอันแท้จริงของผู้ป่วย และจบลงด้วยการนำเสนอแนวทางคลายความทุกข์ให้แก่ผู้ป่วย ซึ่งได้เลือกตามพื้นฐานอันเหมาะสมของแต่ละบุคคล และด้านแนวทางการเยียวยาจิตใจผู้ป่วย คือ สถาบันสงฆ์และสถานพยาบาลควรให้ความสำคัญ ส่งเสริมและสนับสนุนพระสงฆ์ที่ร่วมโครงการเยียวยาจิตใจผู้ป่วยให้มีคุณภาพและปริมาณมากขึ้น

Thesis Title : A Study of the Process on Mental Healing of Patients by Buddhist Monks.

Researcher : Phramaha Monthon Khantidharo (Chongplernnapaporn)

Degree : Master of Arts (Buddhist Studies)

Thesis Supervisory Committee

: Phramaha Somboon Uddhikaro (Phanna), PaliVII, Ph.D. (Buddhist Studies)

: Dr.Sasiwan Kamlangsinserm, B.A. (Domestic Science), M.A. (Buddhist Studies), Ph.D. (Buddhist Studies)

Date of Graduation : 30/March/2016

Abstract

This research aims to study the main concept of mental healing to the patients in order to study the mental healing method and the way for the patients by Buddhist Monks. The samples are 9 Buddhist monks who have experienced on this carrier for more than 5 years to give us the major information. Nurses and patient relatives in total of 6 people will be giving the minor information.

This research is the qualitative method that seize the process of the interpretation according to the tools as standard use in this research methodology Rossman & Rollis such as (1) The collections of Mental Healing Datum from Patients by Monks (2) Modeling the concept from the collection datum (3) Draw datum from tape recorder in details then selecting and grouping in appropriate sequences (4) Double check the accurate datum to ensure that cover the entire scope of topic (5) Report the results by using the interview datum together with the references of the concepts, theories, research works and reliable articles.

The result came up with the research found that the main concept of healing the patients from each Buddhist monks went to the same way by using Bhamavihara Dhamma with psychology skills by using their mind to control and treat the patient as friendly as you wanted them to treat you. The patients' curing methods would have different in details but the same target. The target is don't let the getting worry too much in their mind by starting on the relationship that we knew the patients feeling and showed them the way to get rid of the problem which would base on the patients. The methods on curing the patients mental is The Monks' institution and hospital should pay the important roll to promote and support Monks who joined this mental curing project to get more qualities and quantities.